

En enad front eller en spretig opposition?

En kvalitativ idéanalys av Gula Västarna

Abstract

The Yellow Vest movement have been covered extensively in the media since the French grassroots movement had its start back in late 2018. The outrage started with a strong opposition to tax raises on fossil fuels but since then the movement have become something much larger. In a much broader sense the movement have become a strong opposition to Macron and his party and En Marche. Some would even suggest that the Yellow Vest Movement have become an overall opposition to liberalism or maybe neoliberalism. The study's ambition is to find out what political premises constitutes the basis for the Yellow Vest Movement's requirements to the French government. The study was conducted by an idea analysis using ideal types and the political scales left-right and GAL-TAN as analytical instruments. After thorough analysis of the 42 requirements as the main material the study comes to the conclusion that the movement is socioeconomically linked to the left and socioculturally linked to TAN.

Nyckelord: Vänster-höger, GAL-TAN, Gula Västarna, idéanalys, fransk politik
Antal ord: 9 743

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
2	Syfte & frågeställning	5
3	Tidigare forskning.....	6
4	Teori.....	9
4.1	Vänster-högerskalan	9
4.2	GAL-TAN	10
5	Metod.....	12
5.1	Val av metod	12
5.2	Material	13
5.2.1	Kravlistan	13
5.3	Operationalisering och idealtyper för vänster-höger	16
5.3.1	Vänster	17
5.3.2	Höger.....	18
5.4	4.4 Operationalisering och idealtyper för GAL-TAN	18
5.4.1	GAL – Green, Alternative, Libertarian	18
5.4.2	TAN – Traditional, Authoritarian, Nationalistic	19
6	Analys	20
6.1	Omfördelning av resurser	20
6.2	Jämlikhet	22
6.3	Globalism kontra nationalism	24
6.4	Miljö	26
7	Resultat & Diskussion.....	28
7.1	Resultat.....	28
7.2	Diskussion	29

8	Referenser	30
----------	-------------------------	-----------

1 Inledning

1.1 Bakgrund

I november 2018 togs Frankrikes regering med storm av en ca 280 000 personer iklädda gula västar som ockuperade landets gator och torg (Smith, 2018). Det hela tog sin början i en stark opposition mot Frankrikes höjda skatter på fossila bränslen men rörelsen skulle inom kort visa sig handla om så mycket mer. Rörelsen synliggjorde ett brett missnöje bland folket med Macron och hans regering i synnerhet men även med liberalismen till sin helhet. Macron hade tillsammans med sitt nybildade liberala parti *La République En Marche !* gjort stor succé i det franska presidentvalet 2017. Macron vann majoritetsvalets andra omgång med 66.1% över *Front National's* Marine Le Pen. Vinden skulle dock vända snabbt och Macrons opinionssiffror sjönk raskt till följd av bland annat offentliggjorda bråk med franska militärens överbefälhavare gällande budgetförhandlingar (Sky News, 2017) och sänkta bostadsförmåner (Gattegno, 2017). Det är inget ovanligt med demonstrationer i Frankrike. Man kan nästan gå så långt och säga att de hör till vardagen eller åtminstone att det ligger starkt inbäddat i den franska kulturen. Emellertid var Gula Västarna ändå något utöver det vanliga. Historiskt sett har demonstrationer i Frankrike organiserats genom fackförbund. Detta var inte fallet med Gula Västarna. Mycket av rörelsens aktivism initierades genom sociala medier, därav inte minst Facebook. Månaden innan protesterna under samma år, i oktober, startades en digital namnlista på nätet som drog in närmare en miljon underskrifter. Det var uppenbart att det fanns en utbredd frustration bland befolkningen. Det synliggjordes till en början främst genom plattformar som exempelvis Facebook där ”vanligt folk” yttrade frustrationer rörande fransk politik och samhället i stort med kraftig spridning. Nästa steg var således att agera på denna frustration och organisera sig. Följt av namnlistan skapades en Facebook-sida med ambitionen att komma till handling genom att uppmuntra folket till att skapa en nationell blockad. Detta kom att bli den första av många, på sina håll våldsamma, demonstrationer (Leclerc, 2018).

Speciellt intressant med den här rörelsen är hur den är organiserad, människorna som ansluter sig till den och vad det är som förenar dem. Gula Västarna som organisation genomsyras av vad man nästan kan betrakta som en total avsaknad av struktur. Det finns nämligen ingen officiell ledare och inte heller någon formell hierarki som skapar ordning i rörelsen. Man erkände åtta talesmän, varav vissa inte

kom överens och en som fick sparken. En tänkbar förklaring till rörelsens bristande struktur kan vara att rörelsens medlemmar är generellt emot beslutsfattande auktoriteter. En av rörelsens grundare, Jacline Mouraud, fick dödshot efter att ha föreslagit att rörelsen borde öppna upp för samtal med regeringen. Därutöver kan i princip vem som helst ansluta sig till Gula Västarna, vilket delvis kan tänkas vara poängen eftersom det är lag i Frankrike på att ha en gul säkerhetsväst i sin bil. Att slänga på sig en gul väst, ange sig vara en sann representant av folket och yttra sitt missnöje mot Macrons regering är mer än tillräckligt för att vara en välrespekterad medlem. Den röriga organisationsmodellen och de låga kraven för ”medlemskap” gör att alla de som utgör Macrons opposition, vilket vid november 2018 och än idag är majoriteten av franska folket, också nästan självförverkande blir en del av rörelsen eftersom tröskeln in är så låg (Rose & Baker, 2018). Även statistiken verkar tala för detta. Franska AFP (Agence France-Presse) genomförde en opinionsundersökning från den 9 till den 17 november 2018, således vid startskottet för Gula Västarnas protester där man redogör för ett stort missnöje med Macrons regering hos befolkningen. Undersökningen visade att enbart 25% antingen var väldigt nöjda eller mestadels nöjda med Macron prestation som president. Samtidigt var 34% mestadels missnöjda och 39% väldigt missnöjda (France 24 2018b) . Dessutom genomförde det franska opinionsmätningföretaget Odoxa en undersökning under den 27 och 28 november som visade att 84% av den franska befolkningen stöttade Gula Västarna (franceinfo: 2018). Värt att tillägga i sammanhanget är att båda Macrons företrädare, Francois Hollande och Nicolas Sarkozy, hade låga opinionssiffror vid samma tillfälle under sina respektive kandidaturer efter det att de hade blivit valda, vilket pekar på en övergripande trend i fransk politik som inte är unik för Macron. Hollande hade till och med lägre stöd från folket då enbart 20% av befolkningen stod bakom honom medan Sarkozy låg på 44% vid samma tillfälle (Yahoo News 2018).

Således är denna skeptiska väljarbas inget nytt i fransk politik. Emellertid är Gula Västarna som opposition det. Gula Västarna har inte någon anknytning till något politisk parti och har ingen ambition att ha det heller. Det som till ytan förenar Gula Västarna är som just en opposition mot den sittande regeringen. Däremot är det ingen opposition spunnen ur vänstern eller högern utan rörelsen utgör en opposition i dess bredaste bemärkelse. Enligt en mätning gjord av det franska opinionsmätningföretaget Elabe är det få av demonstranterna som röstade på Macron i valet utan på något av ytterkantpartierna antingen till vänster eller höger (Rose & Baker 2018). Det är någonstans här rörelsen gör sig fängslande som studieobjekt. Gula Västarnas demografi är väldigt varierad och det är i synnerhet den politiska mångfalden som tillsynes går att hitta i rörelsen som gör den särskilt intresseväckande (franceinfo: 2018). Vad är det dock som förenar dessa människor mer än som opposition? Hur kommer de överens trots deras dragningar till både vänster och höger? Är Gula Västarna bara ett isolerat fenomen och unikt för Frankrike eller pekar detta på en bredare samhällsförändring? Det är bara några av många frågor som aktualiseras i beaktandet av denna, vid första anblick, väldigt intressanta rörelse.

2 Syfte & frågeställning

Uppsatsens ambition är att förklara vad det är för ideologisk utgångspunkt som genomsyrar Gula Västarna och hur detta kommer till uttryck i rörelsens politiska krav. Det är ingen uppsats dedikerad åt att förklara vad Gula Västarna är ett fall av och utifrån det generalisera och försöka sätta in det i en bredare kontext även om jag gärna hade velat det. Det förutsätter nämligen att man lyckats definiera eller åtminstone lyckats kartlägga Gula Västarnas politik i något mån, vilket kan sägas vara ett sätt att formulera syftet med denna uppsats. Intresset för ämnet är som sagt den politiska mångfald som går att hitta i Gula Västarna. Det är, åtminstone sett till ytan, inte en rörelse som varken drar mot vänster eller höger. Därför är det intressant att fråga sig själv hur dessa, oftast motpoler till ståndpunkter, är kompatibla. En viktig beståndsdel i arbetet är min skepticism till den klassiska vänster-högerskalans förmåga att fånga upp Gula Västarna på ett tillfredsställande sätt. Detta leder mig in på alternativa förklaringsmodeller. Den teoretiska utgångspunkten för uppsatsen hittar vi således i vänster-högerskalan, för att på så sätt testa min "hypotes" samt GAL-TAN som kompletterande förklaringsmodell. Med det sagt är min ambition inte nödvändigtvis att placera ut Gula Västarna *exakt* på skalorna vänster-höger och GAL-TAN utan dessa ska snarare ses som teoretiska analysverktyg i förhoppning om att kunna fånga in eller i viss utsträckning kategorisera Gula Västarnas politiska krav. Med andra ord vill jag redogöra för vilka politiska åskådningar som är mest dominerande i rörelsen. Således är min frågeställning:

- Vilken ideologisk utgångspunkt ligger till grund för Gula Västarnas politiska krav i relation till vänster-höger samt GAL-TAN?

3 Tidigare forskning

Eftersom Gula Västarna är ett nytt fenomen som tog form så sent som slutet av 2018 är det svårt att komma runt det faktum att det finns förhållandevis lite tidigare forskning specifikt om Gula Västarna. Detta kan ses som en svaghet men det är helt enkelt realiteten som hör till när man skriver om dagsaktuella fenomen. Jag vill inte hävda mig vara först med att skriva om Gula Västarna då det finns gott om material ägnat åt rörelsen förutsatt att man noggrant letar efter det. Emellertid är materialet sällan något omfattande där man handskas med rörelsen på ett utförligt sätt. Gula Västarna är en gräsrotsrörelse som ofta beskrivs som en populistiskt sådan (Chamorel 2019, 48-49) och även om det finns gott om tidigare forskning om gräsrotsrörelser och populism likaså är det inte det centrala i min uppsats. Den organisatoriska och aktörsinriktade perspektivet där man analyserar själva rörelsen är inte det huvudsakliga utan det huvudsakliga ligger snarare i vad denna rörelse är ett ideologiskt fall av. Uppsatsens analys kommer gå ut på att försöka skildra Gula Västarna på ett sätt att det blir begripligt för gemeneman vad Gula Västarnas politik står för, vilket görs utifrån den traditionella vänster-högerskalan och den mer moderna GAL-TAN-skalan. Intressant för uppsatsen är således var rörelsen faller in på dessa skalor och ska inte förvirras med en uppsats vars syfte är att redogöra för rörelsen som politisk organisation där exempelvis det franska politiska klimatet utgörs som en mer väsentlig bakgrund. Därför är det rimligtvis mest aktuellt att se på den tidigare forskningen om just vänster-högerskalan och GAL-TAN. Vidare rör sig uppsatsen om ett västerländsk fenomen och kommer således även röra sig inom ramarna för västerländsk politik. Det finns självklart variationer i politiken länder emellan inom västvärlden men de mer övergripande förändringarna kan många gånger sägas genomsyra hela västvärlden och inte endast ett specifikt land. Brexit var förvisso i första hand ett brittisk fenomen men från detta kan dras flera paralleller till västvärlden i stort (Jain 2017, 110-113). Detsamma vill jag mena gäller attityder gentemot exempelvis vänster-högerskalan och dess användbarhet. Ifall vi tar svensk forskning inom denna politiska dimension, även om den utgår ifrån svenska väljare, kan den med största sannolikhet översättas till franska förhållanden men även västvärlden i stort.

Det är enkelt att konstatera att det finns en uppsjö av forskning om vänster-högerskalan då den hänvisas till titt som tätt. Det gäller inte endast forskarsamhället utan även samhället i stort. Vänster-högerskalan har präglat politiken ända sedan upplysningen och är än idag av enorm betydelse (Norberto 1996, 2-3). Vänster-högerskalan har dock, trots sin starka position i politiken, inte lyckats kringgå kritik i någon form under åren. Det börjar bli alltmer aktuellt med alternativa konfliktdimensioner såsom den mellan vänster och höger. Det kan tänkas härledas från en rad olika saker men i grund och botten handlar det om vänster-högerskalans

aktualitet som dominant konfliktlinje (Bergström et al. 2015, 24). Skalan rör sig främst om ekonomisk politik men i en värld av postmaterialitet där de mest basala behoven i princip är givna är det lätt att argumentera för att en sådan modell tappar sin relevans. Istället förflyttas politiken och samhället bortom grundläggande behov, vilka är mestadels alltid täckta för att istället av ren västerländsk lyx diskutera högre mål för individen där bland annat kultur har en allt större roll. Det finns alltså starka argument för GAL-TAN och andra alternativa skalor (Oscarsson 2017, 411-412). Emellertid menar forskningen att dessa alternativa konfliktdimensioner funnits i flera årtionden och därmed inte är något nytt. Forskningen menar dessutom att man kan dra slutsatsen att vänster-högerskalan än idag är den mest centrala konfliktdimensionen i politiken där frågor om exempelvis statens roll i ekonomin, den offentliga sektorns storlek, fördelningspolitiken och liknande ämnen fortfarande är av stor betydelse för väljarna. Skalans fortsatta dominans förklarar man dels genom politiska aktörers politisering av olika frågor men även hur skalan har fungerat som en mekanism för väljare att orientera sig i politiken under generationer (Bergström et al. 2015, 24.)

Dock utesluter det ena inte det andra. Vänster-högerskalan kan fortsatt vara den mest dominant konfliktdimension men det utesluter inte att alternativa dimensioner kan vara på uppgång. Det finns flera röster inom forskarsamhället som åberopar fler förklaringsmodeller för att förstå dagens politiska konfliktstruktur. Man menar att den klassiska vänster-högerskalan inte kan täcka all politisk konflikt (Bergström et al. 2015, 24-25). Bland dessa hittar vi bland annat den schweiziske forskaren Hans-Peter Kriesi som förklarar att det ökade behovet för en alternativ dimension ligger i globaliseringen samt utvecklingen mot ett alltmer post-industriellt samhälle. De klassiska ekonomiska frågorna kompletteras av sociokulturella frågor (Kriesi et al. 2006, 921-923) Det har funnits många försök till att beskriva den nya konfliktdimension men dessa består oftast av samma värden. En av de tidigare försöken att beskriva förskjutningen av värden i politiken som vi ser idag var av den amerikanska statsvetaren Ronald Inglehart i exempelvis *The Silent Revolution in Europe: Intergenerational Change in Post-industrial Societies* där han skriver om postmateriella värden såsom tillhörighet, rätten till att uttrycka sig och det fria valet. Således blir mer fattbara värden såsom fördelningspolitik mindre uppmärksammade till fördel av mer abstrakta och självuppfyllande värden (Inglehart 1971, 685) Bland dessa postmateriella värden väljer exempelvis Hans-Peter Kriesi att lägga fram det som en konflikt mellan å ena sidan det nationella och traditionella och å andra sidan globalisering, migration och mångkulturalism. Det är således samma slags konflikt som återkommer och det är många som försöker sätta fingret på samma sak. Frågor som aktualiseras av dessa värden är exempelvis frågor om bland annat integration, migration, mångkulturalism, tolerans och minoriteters rättigheter. En del väljer att benämna skiljelinjen som auktoritär – libertariansk, andra GAL-TAN. Man kallar den vad man vill men dessa olika beskrivningar innefattar i stort sett samma saker. Exakt hur denna konfliktdimension ska utformas, benämnas och tillämpas verkar ännu vara öppet för diskussion (Svensson 2019, 123). Emellertid verkar det i viss grad finnas en konsensus om relevansen för en sådan konfliktdimension som ett resultat

av vad man i forskningen brukar kalla det postindustriella samhället, det postmoderna samhället, eller nätverks- och informationssamhället (Bergström et al. 2015, 32-33) . Vänster-högerskalan är samtidigt fortsatt en viktig konfliktdimension men många menar att denna behöver kompletteras i dagens politiska klimat. Låt oss vidare utforska dessa skalor.

4 Teori

4.1 Vänster-högerskalan

Vänster-högerskalan är ett system för att klassificera politiska ståndpunkter, ideologier och partier. Skalan har sitt ursprung i den franska revolutionen 1789 när den dåvarande kungen i Frankrike Ludvig den 16:e samlade parlamentet för första gången på över 100 år. Eftersom parlamentet hade nyttjats så lite hade man knappast någon tradition i hur man skulle gå tillväga. Bara en så enkel sak som vem som skulle sitta var i församlingen hade man inte svar på. Denna lilla sak kom att få en väldigt stor betydelse. De som var ivriga att få till en förändring satte sig, av en slump, till vänster sida av rummet. De som fortsatt hade förtroende för och stöttade kungamakten satte sig givetvis bort från deras meningsmotståndare i den andra delen av rummet, till höger. Ifall du inte tog ställning i stöd för någon av dessa respektive läger tedde det sig naturligt att slå sig ner någonstans mitt i emellan, vilket kom att bli centern. Den ursprungliga distinktionen mellan vänster och höger brukade således göras mellan radikal och reaktionär (Heywood 2017, 44-45). Vänster och högerskalan har kommit att innefatta mycket mer än bara det men än idag kan mycket härledas till den ursprungliga distinktionen. Vänster och höger har således varit två antitetiska termer som i mer än tvåhundra år använts för att beteckna kontrasten mellan de ideologier och rörelser som delat den politiska världen. Den italienska rättfilosofen och statsvetaren Norberto Bobbio hävdar i sin bok *Left & Right* att vänster och höger som antitetisk term är ömsesidigt exklusiva och tillsammans uttömmande. Vidare menar han att de är exklusiva på så sätt att ingen rörelse kan vara både vänster och höger samtidigt (Bobbio 1996, 1-2). Vilket gör en rörelse som Gula Västarna, som jag vill mena saknar en tydlig vänster- eller högeranknytning, ännu mer intressant. Skalan behandlar främst ekonomisk politik. Det finns olika sätt att fånga in vad som är typiskt vänster och höger på skalan men när det kommer till just den ekonomiska politiken kan ett bland flera exempel enkelt uttryckt vara skiljelinjen i att antingen vilja ha en stor eller liten stat. Mer specifikt vill vänstern typiskt sett ha höga skatter, bidrag och offentliga utgifter medan högern typiskt sett vill ha det rakt motsatta. Dock påvisar inte dessa kategoriseringar alltid en sann reflektion av verkligheten. Skalan har sina inkonsekvenser. Det kan exempelvis vara att högern typiskt sett är konservativ men ändå finns det exempel på högerextrema rörelser med tydliga revolutionära tendenser, såsom inom fascismen.

Det finns en svaghet i att försöka reducera ner politiken till en enkel dimension mellan vänster och höger och det ter sig ganska självklart att man för användning av en sådan skala måste göra förenklingar. Det finns exempel på modifieringar av skalan i förhoppning att kunna göra den mer sofistikerad. Ett exempel är hästskoteorin. Kritiken som har riktats mot det traditionella vänster-högerskalan är att det finns fler likheter mellan ytterligheterna, alltså extremvänstern och -högern än vad dessa har med den politiska mitten. Med andra ord menar man att ytterligheterna står närmre varandra än vad de gör mitten (Heywood 2017, 45-47).

En annan modifiering av den horisontella skalan är ett tillägg av en vertikal skala som löper över i mitten och gör skalan tvådimensionell, vilket på så sätt ger skalan en annan dynamik. Med en förändring som denna löser man i större utsträckning problematiken med likheterna i skalans ytterligheter som hästskoteorin synliggör. Ett konkret exempel kan vara att man kan dra många likheter mellan Nazism och Stalinism som två auktoritära styrelseskick. Dessa två ideologier brukar benämnas som de två absoluta ytterligheterna på skalan men i och med dess likheter blir det samtidigt orimligt att inte på något sätt redogöra för likheterna som finns på själva skalan. För att lösa detta gjorde den tyskfödda psykologen Hans Eysenck ett tillägg i skalan i form av en vertikal axel som över den traditionella vänster-högerskalan även den hade en till dimension med auktoritär och liberal. Därmed kunde Stalinismen och Nazismen behålla sina platser på vänster-högerytterligheterna samtidigt som man kunde redogöra för deras gemensamma auktoritära drag genom att placera dem båda långt ute på det attributet (Eysenck 1956, 280-282) GAL-TAN har på samma sätt en liknande funktion. Trots vänster-högerskalans ibland bristande nyans inom vissa givna politiska områden är den som sagt väletablerad i politiken och de som förespråkar dess tillämplighet, såsom Noberto Bobbio, finns det gott om. Dock som nämnt tidigare ställer intågandet av nya former av politiska yttringar, såsom så kallad new politics, till en röra i politiken. När gräsrotsrörelser som Gula Västarna visar sig vara svåridentifierade på den traditionella vänster-högerskalan skapas tvivel. Är skalan lika användbar i dagens populistiskt präglade politiska klimat? Finns det andra, kanske bättre, teorier och analysverktyg?

4.2 GAL-TAN

Skalan GAL-TAN är precis som vänster-högerskalan ett system för att klassificera politiska idéer, ideologier och ståndpunkter. När man talar om vänster-högerskalan berör det som sagt oftast ekonomisk politik. Det kan exempelvis handla om fördelningspolitik, skattepolitik eller staten kontra marknad. Det kan vara rationellt att hävda att den ekonomiska politiken står över och i viss mån styr all politik. Eftersom när allting kommer omkring är det pengarna som styr världen då det krävs ekonomiskt stöd för att skapa verklighet av politiken. Emellertid täcker inte den ekonomiskt orienterade vänster-högerskalan in all politik lika bra. Frågor som idag blivit givna stor uppmärksamhet såsom invandring och immigration som i sig även väcker en rad frågor gällande multikulturalism, länders identitet och självbild men

också kultur kan tyckas bli givna ett för litet utrymme på den traditionella vänster-högerskalan som får den att upplevas som föråldrad (Hooghe et al. 2002, 966).

Om vänster-högerdimensionen främst behandlar socioekonomisk politik behandlar GAL-TAN främst sociokulturell politik. GAL står för Green, Alternative, Libertarian och TAN står för Traditional, Authoritarian, Nationlistic. Mer utförligt innebär exempelvis det libertära draget att främja individuell frihet och rättigheter, alltså att staten inte ska blanda sig i individers egna val. Det kan handla om abort, dödshjälp eller samkönat äktenskap. Draget innebär också en opposition mot diskriminering av etniska, religiösa och politiska grupper i samhället. Begreppen traditionell och auktoritär tar en motsatt ståndpunkt och menar att staten borde ha en stark auktoritet i samhället som kan ge uttryck för en god moral. Därutöver för att även utveckla på det nationalistiska draget innebär det i vanlig ordning att man vill bevara nationen och är kritisk mot exempelvis invandring. Grön är också ganska självförklarande och går hand i hand med miljö rörelsen i stort. Det kan innebära att man förespråkar att äta mindre kött eller att återvinna mer (Hooghe et al. 2002, 976-977). Skalan myntades först 2002 då en rad statsvetare tog sig an uppgiften att testa vänster-högerskalans samt GAL-TAN-skalans förmåga i att placera politiska partiers inställning till integrering i den Europeiska Unionen. I studien kommer man fram till slutsatsen att GAL-TAN är en starkare indikator på partiers inställning till integrering i EU än vänster-höger (Hooghe et al. 984-986).

5 Metod

5.1 Val av metod

Jag har valt att genomföra studien genom en kvalitativ innehållsanalys som använder sig av idealtyper i syfte att förklara Gula Västarnas ideologiska utgångspunkt. Idéanalys är i enkla termer just analyserandet av idéer. Idéer är förstuds ett väldigt diffust och mångtydigt begrepp men ser vi till idéer i idéanalys syftar man till idéer med någon slags stabilitet eller varaktighet. En idé kan ju i vanliga fall vara vilken tillfällig tanke som helst men dessa räknas inte in i idéanalysen av rimlig skäl (Boréus och Bergström 2018, 133). Idéer är en central komponent i inte minst statsvetenskapen då studiet av idéer hjälper oss att förstå vår omvärld bättre på flera plan. Det kan vara allting ifrån hur enskilda individers attityder och världsåskådningar präglas av vissa idéer till hur hela nationer förhåller sig till andra länder genom en uppsättning idéer. Vad skapar en idé och vad kan en idé skapa? Utifrån endast dessa två frågor finns det ett mer eller mindre oändligt studiefält som kan brytas ner till mindre frågor som exempelvis varför vissa grupper anammar en viss ideologi och inte andra (Boréus och Bergström 2018, 138). Idéanalys kan utformas på olika sätt och ta olika inriktningar. Emellertid förenas metoden, likt samtliga metoder, i vissa antaganden för att överhuvudtaget kunna benämnas vara en och samma metod. I idéanalysen är en av dessa den hermeneutiska insikten att människor är meningsskapande varelser vars språk är medlet för meningsskapandet. Människor är självmedvetna och reflekterande varelser som ständigt tar in intryck för att kunna ge utlopp för uttryck. För att förstå denna processen måste vi få grepp om hur människor ser på omvärlden, därav vikten av idéanalys tillkommer (Boréus och Bergström 2018, 139). Om vi går tillbaks till vad som avses som en idé inom idéanalysen går dessa att kategoriseras enligt följande:

Verklighetsomdömen – Människors syn på världen och samhällets beskaffenhet.
Värdeomdömen – Människor föreställningar om hur saker och ting bör vara.
Handlingsföreskrifter – Vad som rent praktiskt taget anses vara rätt tillvägagångssätt i situationer utifrån regler, normer, etc.

Sett till min egna uppsats är Gula Västarnas kravlista en slags handlingsföreskrift, vilken jag helt enkelt kommer koppla an till de två övriga kategoriseringarna för att på så sätt klargöra rörelsens ideologiska grund (Boréus och Bergström 2018, 133-134). Vidare måste mitt val av metod förstås i relation till begränsningen av

material. Valet mellan kvantitativ- och kvalitativ var därför tämligen enkelt. En kvantitativ innehållsanalys förutsätter att man har en större mängd text till sitt förfogande. I mitt fall är materialet väldigt begränsat, vilket gör att jag ser den kvalitativa metoden som mer passande (Beckman 2007, 43-45). Därutöver är det främst idéerna bakom Gula Västarna som intresserar mig och inte Gula Västarna som rörelse. Detta i kombination med att det enbart är en aktör, alltså Gula Västarna, som analyseras i studien gör att det faller sig naturligt att studien är idécentrerad och inte aktörcentrerad (Beckman 2007, 17-18). Därutöver kommer jag operationalisera positionera vänster respektive höger på vänster-högerskalan som idealtyper och göra det samma med GAL-TAN-skalan för att sedan ställa dem i relation till vad som går att utsöndra från Gula Västarnas kravlista (Beckman 2007, 25-26).

5.2 Material

Vad som ska vara det huvudsakliga material för analys har visat sig vara ett enkelt val. Det är fallet eftersom det finns förhållandevis lite material att välja från. Gula Västarna är som tidigare nämnt ett väldigt nytt fenomen då rörelsen tog sin början så sent som under 2018. Därutöver är Gula Västarna som tidigare nämnt en ostrukturerad rörelse och även om de förenas i att gemensamt vara Macrons motståndare förblir det oklart vad exakt som utgör basis för rörelsen ideologimässigt, vilket är inspirationen för den här undersökningen. Den enda enhetliga politiska skriften de har är den 42 punkter långa kravlistan som de lämnade över till den franska regeringen. Därför är denna rimligtvis det huvudsakliga materialet för analys. Samtidigt kan materialet tyckas vara otillräckligt i förhållande till uppsatsens ambition att förklara Gula Västarna ideologiska utgångspunkt. Emellertid skulle min invändning vara att det är ett tillräckligt material sett till alternativen som finns. Det är helt enkelt det säkraste kortet att gå på. Alternativt skulle man kunna analysera enskilda inflytelserika medlemmars uttalanden i hopp om att kunna dra slutsatser om Gula Västarna till sin helhet. Det vill jag mena snabbt blir ett validitetsproblem (Teorell och Svensson 2007, 54-59) då organisationen ofta har haft interna dispyter om politiken som ska drivas (Rose och Baker; France 24 2018a). Att då förlita sig på enskilda personers tyckande vill jag mena är ovetenskapligt. Därutöver vill jag mena att uppsatsens syfte och den i relation till materialet stämmer väl överens med ramarna för en C-uppsats. Vidare kan det tilläggas att det funnits krav i kravlistan som exkluderats från arbetet då dessa inte gått att analysera utifrån dem analysverktyg som uppsatsen utgår ifrån. Kravlistan är förstas skreven på franska men nedan går det att läsa en svensk översättning skriven av tidningen *Proletären*, vilken jag valt att använda mig av i uppsatsen.

5.2.1 Kravlistan

1. Noll hemlöshet: VIKTIGT.
2. Ökad progressivitet i beskattningen (fler nivåer).
3. Höjning av minimilönen till 1300 euro netto.
4. Gynna småföretag i byar och stadskärnor. (Stoppa byggandet av stora shoppingområden utanför storstäderna som tar död på småföretagen) + gratis parkering i stadskärnorna.
5. En stor plan för isolering av hus (för ekologisk omställning som samtidigt gynnar hushållens ekonomi).
6. Låt de stora (McDonalds, Google, Amazon, Carrefour...) betala höga skatter och låt de små (hantverkare, småföretagare) betala låga skatter.
7. Samma socialförsäkringssystem för alla (inklusive hantverkare och egenanställda). Lägga ner RSI.
8. Pensionssystemet måste förbli solidariskt och därmed socialiserat. (Nej till "allmän poängpension")
9. Slut på höjningarna av bränsleskatten.
10. Ingen ska ha mindre än 1200 euro i pension.
11. Valda politiker ska tjäna medianlön. Politikens resekostnader ska övervakas och ersättas om de är rättfärdigade. De ska ha rätt till restaurangkuponger och semestercheckar.
12. Allas löner, liksom pensioner och bidrag, ska knytas till inflationen.
13. Skydda fransk industri. Förbjud utflyttning. Att skydda vår industri är att skydda vårt kunnande och våra anställningar.
14. Stopp för utstationerad arbetskraft. Det är onormalt att personer som arbetar på franskt territorium inte har samma löner och rättigheter. Alla som är behöriga att arbeta på franskt territorium ska behandlas jämlikt med franska medborgare och deras arbetsgivare ska skatta på samma sätt och samma nivå som franska arbetsgivare.
15. För trygga anställningar: begränsa antalet tillfälliga anställningar inom stora företag. Fler fasta tillsvidareanställningar.
16. Lägga ner CICE. Använd pengarna till att lansera en fransk vätgasbilsindustri (som är verkligt ekologisk, till skillnad från elbilen).

17. Stoppa nedskärningspolitiken. Stopp för återbetalning av räntor på skulder som är förklarade illegitima, börja återbetala skulder utan att ta pengarna från fattiga och låginkomsttagare och ta istället pengarna genom att driva in de 80 miljarder som försvinner varje år i skatteflykt.
18. Adressera orsakerna till påtvingad migration.
19. Behandla asylsökande väl. Vi är skyldiga dem boende, säkerhet, mat och utbildning åt barnen. Arbeta med FN för att upprätta flyktingläger i många länder i världen, i väntan utslaget av asylansökan.
20. De som fått avslag på sin asylansökan ska återföras till sitt hemland.
21. Inför en verklig integrationspolitik. Att bo i Frankrike måste innebära att bli fransk (franska språkkurser, kurser i fransk historia medborgarkurser med certifiering i slutet av kursen).
22. Maximilön på 15.000 euro.
23. Skapa jobb åt de arbetslösa.
24. Höj ersättningarna för funktionshindrade.
25. Reglera hyrorna. Bostäder med rimliga hyror (speciellt för studenter och arbetare med osäkra anställningar).
26. Förbjud utförsäljning av egendom som tillhör Frankrike (flygplatser, dammar).
27. Tilldela de resurser som behövs till rättssystemet, polisen, gendarmeriet och armén. Polisen bör få ersättning för overtidsarbete.
28. Alla intäkter från vägtullar ska gå till underhåll av motorvägar och vägar i Frankrike, och till vägsäkerhet.
29. Eftersom gas- och elpriserna stigit sedan privatiseringarna vill vi att gasen och elen blir offentligt ägd igen och att priserna sänks kraftigt.
30. Stoppa omedelbart nedläggningen av små järnvägslinjer, postkontor, skolor och mödravårdscentraler.
31. Välmående för våra äldre. Förbud mot att tjäna pengar på äldre. Tiden för att profitera på de gråhåriga är över. En ny era av välmående för de gråhåriga börjar.
32. Max 25 elever per klass från förskolan till gymnasieexamen.

33. Mer resurser till psykiatrin.
34. Inför folkomröstningar i konstitutionen. Upprätta en användarvänlig hemsida, övervakad av ett oberoende kontrollorgan, där medborgare kan lämna lagförslag. Om ett lagförslag når 700.000 signaturer måste lagförslaget diskuteras, färdigställas och justeras av nationalförsamlingen som ska vara skyldiga att lämna in det (senast på dagen ett år efter att de 700.000 signaturerna erhöles) till folkomröstning.
35. Återinför 7 års mandatperiod för presidentämbetet. (Med val till nationalförsamlingen två år efter presidentvalet för att göra det möjligt att ge en positiv eller negativ signal till presidenten om dennes politik, vilket skulle bidra till att folkets röst blir hörd.)
36. 60 års pensionsålder för alla, och rätt att gå i pension vid 55 års ålder för de som kroppsarbetar (som byggnadsarbetare eller slakteriarbetare).
37. En 6-åring kan inte ta hand om sig själv, behåll pajemploi-systemet till och med 10 års ålder.
38. Främja varutransporter via järnvägen.
39. Nej till källskatt
40. Slut på livstidspensionen för presidenter.
41. Förbud mot att ta ut avgift vid kortbetalning.
42. Skatt på fartygs- och flygbränsle

(Eliasson, 2018)

5.3 Operationalisering och idealtyper för vänsterhöger

I de Gula Västarnas kravlista behandlas en rad olika ämnesområden. Vissa är enklare att kategorisera ihop med varandra än andra och vissa är svåra att kategorisera överhuvudtaget. Att kategorisera i det här sammanhanget syftar till att komma till insikt med vad som på ett djupare plan diskuteras i kraven för att först och främst överhuvudtaget få klart för sig vilket ämnesområde det handlar om och för det andra kunna bunta ihop det ena kravet med det andra och skapa en större kontext. Dessa kategoriseringar kommer tillsammans med skalorna vänster-höger

samt GAL-TAN utgöra grunden för en rad frågeställningar som kommer ställas till kravlistan under analysen. Ett exempel på en kategorisering kan vara jämlikhet. Studien kommer således analysera alla krav som ingår i samma kategorisering, såsom jämlikhet, tillsammans i viss mån för att sedan kunna besvara frågeställningen hur Gula Västarna ställer sig till jämlikhet och utifrån detta klassificera Gula Västarna som idealtypen för vänster eller höger. Idealtyperna är utformade ifrån hur vänstern respektive högern typiskt sett hade ställt sig frågan. Därutöver kommer skalorna vänster-höger och GAL-TAN bara användas där de faktiskt går att appliceras på ett tillfredsställande sätt. Det är helt enkelt fallet då skalorna koncentrerar sig på olika saker. Vänster-höger är främst inriktad på socioekonomiska faktorer medan GAL-TAN istället främst inriktar sig på det sociokulturella. Frågeställningarna som vänster-högerskalan främst kommer användas på är lydande: ”Hur ställer Gula Västarna sig till omfördelning av resurser?” och ”Hur ställer Gula Västarna sig till jämlikhet?” Dessa frågor kommer alltså besvaras utförligt för att sedan klassificeras som antingen vänster eller höger och ifall det är möjligt, som GAL eller TAN.

Vad som ständigt återkommer och vad som är centralt i distinktionen mellan vänster och höger är särskilt benägenheten i att fördela om resurser i samhället. Denna dimensionen kan förklara flertalet konflikter mellan vänster och höger (Heywood 2017, 150-153). När feminism blev aktuellt i politiken som i grund och botten handlar om en omfördelning av olika värden såsom civila- och sociala rättigheter var vänstern i betydligt större utsträckning mer drivande i frågan än högern som mot sin ideologiska bakgrund som reaktionär var naturligt tveksam till en sådan förändring (Bobbio 1996, 12). När man gör sig förstådd på dem mest grundläggande distinktionerna mellan vänster och höger blir det även tydligare hur dessa influerar mindre frågor där vänstern och högern är kluvna. Frågor som sett till en större kontext blir mer förståeliga eftersom man gjort sig förstådd på de grundläggande premisserna som driver frågans diskurs från första början (Heywood 2017, 44-45).

5.3.1 Vänster

För att enklast förstå vänstern kan man se positionen som viljan att omfördela värden. I vänstern, världen över, vill man fördela resurser till de som har mindre, vanligtvis på bekostnad av de som redan har. När vänstern är som mest radikal kan de även tänkas vilja störta eller till och med döda de som har (Heywood 2017, 184). På ett mindre radikalt formulerat sätt kan man se det som att vänstern vill reducera gapet mellan de som har och inte har. Sympatin ligger därmed hos dem som har mindre och som man menar är missgynnade i samhället. Sett till en hierarki som exempel kan man säga att de vill släta ut denna och göra den mer horisontell (Heywood 2017, 143-144). Den typiska ståndpunkten och idealtypen för vänster i förhållande till frågorna ovan kommer alltså vara för omfördelning av resurser och när det kommer till jämlikhet betonas i större utsträckning jämlikt utfall framför

frihet. Jämlikhet som ett förhållandevis komplext och mångsidigt begrepp kommer förstås diskuteras mer utförlig i analysen i samband med hur det kan bli givet väldigt olika meningar beroende på om det är från ett vänster- eller högerperspektiv.

5.3.2 Höger

Högern har sålunda det rakt motsatta perspektivet. De menar istället att samhällets nuvarande struktur representerar ett ideal. Detta eftersom de menar att det är ett resultat av människors historiskt, visa, rationella och välvilliga beslutfattande. Med andra ord ser de hierarkier där den ena har mer än den andra som fullt legitima eftersom de menar att dessa hierarkier skapats på ett rättvist sätt genom människors egna fria handlande (Heywood 2017, 113). Därför är högern även av samma anledning tveksamt inställda till förändring och bibehåller helst ett mestadels oförändrat tillstånd, eller med andra ord; status quo (Heywood 2017, 44-45). Därför kommer den typiska ståndpunkten och idealtypen vara emot omfördelning av resurser och när det kommer till jämlikhet betonas i större utsträckning frihet framför jämlikhet.

5.4 4.4 Operationalisering och idealtyper för GAL-TAN

Upplägget och skapandet av idealtyperna för GAL-TAN är precis det samma som för vänster-höger. Skillnaden är vilken del av kravlistan som GAL-TAN kommer ställas mot då GAL-TAN behandlar sociokulturella frågor och vänster-höger socioekonomiska frågor. Frågeställningarna som GAL-TAN främst kommer användas på är således: ”Hur ställer Gula Västarna sig till globalism kontra nationalism?” och ”Hur ställer Gula Västarna sig till miljöfrågan?”

5.4.1 GAL – Green, Alternative, Libertarian

GAL betonar individens egna val och ställer sig i opposition till statens inblandning i människors liv, åtminstone gällande deras privata angelägenheter såsom sexuell läggning och religiös åskådning. GAL, precis som det betonades väldigt tydlig i originaltexten där GAL-TAN myntades, är väldigt positivt inställd till det globala

samhället. GAL är för internationella samarbeten såsom dem inom EU och FN. Det understryks även tydligt i texten från 2002 hur dessa organ kan användas till stor fördel för inte minst miljöfrågor som har en hög prioritet på dagordningen. Således är den typiska ståndpunkten och idealtypen för GAL för globalism och för en extensiv miljöpolitik (Hooghe et al. 2002, 976-977).

5.4.2 TAN – Traditional, Authoritarian, Nationalistic

TAN tar den motsatta ståndpunkten och betonar hur statens moraliska auktoritet ska fungera som en ledande kompass. Staten har generellt mer att säga till om och har en helt annan funktion jämfört med den som GAL ser som önskvärd. TAN, som det nämns tydligt i GAL-TANs originaltext, betonar väldigt starkt för nationell suveränitet och ställer sig därför väldigt skeptiskt till EU och andra internationella samarbeten. I samma anda är man för bevarandet av starka gränser och är generellt emot invandring. Till skillnad från GAL ges lite, om ens någon, uppmärksamhet till miljöfrågor. Sålunda är den typiska ståndpunkten och idealtypen för TAN för nationalism och driver en väldigt begränsad, om ens någon miljöpolitik (Hooghe et al. 2002, 976-977)

6 Analys

I det här avsnittet kommer själva analysen av materialet ske där frågeställningarna kommer besvaras för att sedan klassificera Gula Västarna i förhållande till skalorna vänster-höger och GAL-TAN. Ett analyschema kommer sedan presenteras i resultatkapitlet för att summera och ge en överblick på Gula Västarnas politiska utgångspunkt.

6.1 Omfördelning av resurser

- Krav #1: Noll hemlöshet: VIKTIGT.
- Krav #2: Ökad progressivitet i beskattningen (fler nivåer).
- Krav #3: Höjning av minimilönen till 1300 euro netto.
- Krav #10: Ingen ska ha mindre än 1200 euro i pension.
- Krav #17: Stoppa nedskärningspolitiken. Stopp för återbetalning av räntor på skulder som är förklarade illegitima, börja återbetala skulder utan att ta pengarna från fattiga och låginkomsttagare och ta istället pengarna genom att driva in de 80 miljarder som försvinner varje år i skatteflykt
- Krav #22: Maximilön på 15.000 euro.

Vid första anblick är det mycket som tyder på en tydlig vänsterorientering sett till klassisk vänsterpolitik. Redan efter "Krav #1: Noll hemlöshet: VIKTIGT." intar vi en tydlig vänsterorientering där man väldigt tydligt betonar hur man vill reducera bort all form av hemlöshet. Anknytningen detta har till vänstern kan troligtvis bäst göras genom att blicka till högern. Det kan låta som att högern har någon slags inneboende ondskas. Emellertid handlar det om frihet och personligt ansvar. Högerpositionen skulle generellt vara att det är upp till var och en att ordna ett anständigt liv till själv. Det är varken staten eller någon annan som bär ansvaret för ens, såsom högern ser det, ansvarslösa handlande som fått en att hamna i den olyckliga position som man hamnat i (Andersson och Bendz 2015, 264). Vänstern lägger emellertid större vikt vid hur omständigheterna spelar in som en viktig faktor i det hela och hur dessa, bortsett från ditt egna handlande, kan ha tvingat dig ut på gatan. Det betyder inte att högern kan göra politiska reformer i syfte att minska hemlösheten men när det kommer till kritan är det vänstern som vill minska gapet mellan de som har och inte har i betydligt större utsträckning än högern (Bobbio 1996. 65). Detta gör kravet tydlig vänsterorienterat.

Av delvis samma skäl som tidigare nämnt kan vi även klassificera ”Krav #2: Ökad progressivitet i beskattningen (fler nivåer)” som vänster. Det är ett typexempel på hur man kan fördela ner resurser från de som har till de som inte har. Kravet knyter också an till föreställningen att kapitalismens frukter åtnjuts i betydligt större utsträckning av höginkomsttagare. Ytterligare progressivitet i beskattningen kompenserar för detta på ett effektivt sätt. Det räcker bara med att ställa sig frågan vem som typiskt sett förespråkar höjning respektive sänkning av skatter för att på ett förhållandevis obestridligt sätt komma fram till hur kravet är en tydlig vänstersympati (Oscarsson och Holmberg 2016, 212-213). Medan högern vill hålla det nuvarande systemet intakt utifrån premissen att den exempelvis sociala eller ekonomiska hierarkin såsom den ser ut idag är fullt legitim då den kommit till plats på ett rättfärdigt sätt genom individers fria och rationella handlande. Återigen kan det samma sägas om exempelvis Krav #17 Stoppa nedskärningspolitiken. Stopp för återbetalning av räntor på skulder som är förklarade illegitima, börja återbetala skulder utan att ta pengarna från fattiga och låginkomsttagare och ta istället pengarna genom att driva in de 80 miljarder som försvinner varje år i skatteflykt som inte bara påvisar att mer resurser bör fördelas till de fattiga utan synliggör även att omfördelning också ska komma någonstans ifrån, då främst från de som har mer och sitter på ett större kapital. Kravet påvisar även oron vänstern har inför hierarkier, eftersom man menar att dessa kan bli korrupta genom att de förmögna även har makt till sitt förfogande som möjliggör saker såsom skatteflykt (Bobbio 1996, 50-52).

På samma tema gällande att minska gapet mellan de som har och inte har möts vi återigen av vad som också tycks vara vänsterorienterade krav. ”Krav #3: Höjning av minimilönen till 1300 euro netto.” och ”Krav #10: Ingen ska ha mindre än 1200 euro i pension.” går båda till försvar för låginkomsttagare, vilket är en typisk väljarbas för vänstern av förklarliga skäl (Heywood 2017, 157). Samtidig vill Gula Västarna med Krav #22: Maximilön på 15.000 euro. sätta ett tak på hur mycket en fransk medborgare får lova att tjäna av vad man kan anta syftar till lönen månadsvis. Även om detta är en stor summa pengar är det fortfarande en väldigt radikal politisk reform även sett till ett vänsterperspektiv. Många vänsterorienterade partier lägger fram förslag för ökade progressiva skatter i hopp om att få dem rikaste i samhället att bidra mer till den gemensamma välfärden. Det finns gott om exempel på förslag som vill se beskattningar långt över 50% av lönen men att sätta ett tak på hur mycket man får lov att tjäna saknar nästan helt motstycke från ett etablerat politiskt parti. Liknande idéer hittar vi först när vi blickar mot dem mer radikala delarna av vänstern som helst vill se inkomstklyftorna i samhället försvinna helt och hållet (Heywood 2017, 153).

För att besvara frågeställningen: ”Hur ställer Gula Västarna sig till omfördelning av resurser” är svaret utan tvekan att rörelsen i stor utsträckning är för omfördelningen av resurser och kan därför klassificeras som vänster på den punkten.

6.2 Jämlikhet

- Krav #7: Samma socialförsäkringssystem för alla (inklusive hantverkare och egenanställda). Lagg ner RSI [ett socialförsäkringssystem för egenanställda, Proletärens anm.].
- Krav #8: Pensionssystemet måste förbli solidariskt och därmed socialiserat. (Nej till ”allmän poängpension” [det nya allmänna pensionssystemet inspirerat av det svenska systemet som Macron vill införa, och som bland annat innebär att vissa arbetares rätt att gå i pension tidigare avskaffas, Proletärens anm.]
- Krav #15: För trygga anställningar: begränsa antalet tillfälliga anställningar inom stora företag. Fler fasta tillsvidareanställningar.
- Krav #23: Skapa jobb åt de arbetslösa.
- Krav #31: Välmående för våra äldre. Förbud mot att tjäna pengar på äldre. Tiden för att profitera på de gråhåriga är över. En ny era av välmående för de gråhåriga börjar.
- Krav #25: Reglera hyrorna. Bostäder med rimliga hyror (speciellt för studenter och arbetare med osäkra anställningar).

Som tidigare nämnt är begreppet jämlikhet inte helt enkelt och kan tyckas vara mångtydigt. Begreppet kan tilldelas olika betydelser, inte minst inom politiken. När vänstern talar om jämlikhet betonas jämlikhet i utfallet. Jämlikhet i att ha jämlik lön, samma förutsättningar i skolan, samma tillgång till fritidsaktiviteter eller liknande. När högern talar om jämlikhet betonas i större utsträckning frihet, inte minst friheten att välja. Friheten i att välja vilken skola man vill gå i, friheten i att bestämma mamma- och pappaledighet och friheten i att vara generell självbestämmande över sitt liv (Heywood 2017, 151-152) . Därutöver kan kategoriseringarna omfördelningspolitik och jämlikhet tyckas gå in i varandra, vilket de också gör. Emellertid är det svårt att göra perfekta kategoriseringar och det tycker sig vara omöjligt att inte låta kategorierna gå in i varandra på något sätt.

När vi blickar mot kraven kan vi med distinktionen mellan jämlikhet och frihet försöka utsöndra ifall Gula Västarna tycks sig utgå ifrån en vänster- eller högerorienterad utgångspunkt i sina politiska krav. Som tidigare nämnt återkommer vi till punkten om personligt ansvar. ”Krav #31: Välmående för våra äldre. Förbud mot att tjäna pengar på äldre. Tiden för att profitera på de gråhåriga är över. En ny era av välmående för de gråhåriga börjar.” leder oss tillbaks in på samma tema som ”Krav #1: Noll hemlöshet: VIKTIGT.” då det går tillbaks till diskussionen rörande personligt ansvar (Heywood 2017, 63). Återigen finns det inga skäl att tro att högern generellt inte kan argumentera för de äldres sak men då görs detta typiskt sett genom andra tillvägagångssätt såsom exempelvis skattelättnader. Förbud är inte heller något som är främmande för högern som ofta har en starkare vilja att införa förbud mot exempelvis tiggeri, burka eller till och med samkönat äktenskap. Emellertid visar kravet ändå tydligare vänstertendenser då de kan tänkas ha en större villighet i att handfast införa lagstiftning som förbjuder, just troligtvis företag, att tjäna

pengar på äldre som kan ses som en utsatt grupp i samhället (Heywood 2017, 151-152). Återigen finns det inga goda skäl att tro att högern inte också skulle kunna visa sympati för en tänkbart utsatt grupp som de äldre men med tanke på hur kravet är formulerat skjuter det undan högerens personliga ansvar som något som inte tycks ha övervägts när kravet skrevs. Värt att tillägga är kravets populistiska element då det låter bra och säkerligen tilltalar folk. Emellertid saknar det verklighetsanknytning med tanke på hur svårt ett sådant förbud skulle vara att få att funka i praktiken.

På ”Krav #23: Skapa jobb åt de arbetslösa.” och Krav #25: Reglera hyrorna. Bostäder med rimliga hyror (speciellt för studenter och arbetare med osäkra anställningar” tycks Gula Västarna återigen inte ha haft personligt ansvar i åtanke när man formulerade kraven. Emellertid går det diskutera ifall det inte finns tillräckligt med information för att kunna dra en slutsats om vad som faktisk menas med att skapa jobb åt de arbetslösa. Man kan argumentera för att det samma går att sägas om kravet på noll hemlöshet emellertid är det en typiskt högerposition att acceptera klyftor i samhället som en naturlig del av livet. Både vänster och höger vill minimera arbetslösheten. Skiljelinjen dras snarare i hur man vill gå tillväga. Högern kan tänkas vilja ha sänkta ingångslöner för att få fler människor i arbete medan vänstern kontrar med att lönerna som högern föreslår är alldeles för låga. Vänstern är mer benägna att öppna upp statskassan och ge ut bidrag till de utsatta medan högern inte är det i samma utsträckning. Från ett högerperspektiv kan man argumentera för att kravet snarare är höger än vänster då jobb betonas och inte bidrag. Emellertid kan det också tyckas vara en dåligt dragen slutsats. Desto lättare är det dock att analysera Krav #25 där Gula Västarna vill underlätta för de lägre klasserna i samhället med sänkta hyror, vilket blir på bekostnad av dem som redan har och gör att samhället blir, ur en vänstersynpunkt, mer rättvist (Bergström et al. 2015, 27-30).

Ännu en gång tar Gula Västarna arbetaren till försvar i ”Krav #15: För trygga anställningar: begränsa antalet tillfälliga anställningar inom stora företag. Fler fasta tillsvidareanställningar.” Enkelt uttryckt prioriteras arbetarens trygghet framför arbetsgivarens frihet att inom ramarna för sin egna verksamhet få lov att säga upp anställda såsom de önskar. Återigen, det behöver inte nödvändigtvis betyda att ett högerparti inte vill ha trygga anställningar för anställda men inom ramen för en förenklad verklighet där saken behöver analyseras med hjälp av idealtyper är det ett krav som är mer typiskt för vänstern än högern. Blickar vi till ”Krav #7: Samma socialförsäkringssystem för alla (inklusive hantverkare och egenanställda). Lägga ner RSI [ett socialförsäkringssystem för egenanställda, Proletärens anm.]” ser man även här förhållandevis snabbt en dragning till vänster. En mer högerorienterad riktning skulle istället vara att förlita sig på privata lösningar som trygghetssystem, vilket förstås hade inneburit olika lösningar för olika människor. Med andra ord är även detta krav vänstersympatiserande då det understryker att samma ska gälla för alla (Oskarson 2015, 163-167). Det samma kan sägas för ”Krav #8: Pensionssystemet måste förbli solidariskt och därmed socialiserat. (Nej till ”allmän poängpension” [det nya allmänna pensionssystemet inspirerat av det svenska

systemet som Macron vill införa, och som bland annat innebär att vissa arbetares rätt att gå i pension tidigare avskaffas, Proletärens anm.]”

Även gällande jämlikhet ter det sig ganska självklart att Gula Västarna orienterar sig mer mot klassiskt vänstertänkande sett till betoningen på ”samma för alla”, ”solidariskt”, ”jämlikt”, etc. framför högerens typiska betoning på exempelvis frihet.

6.3 Globalism kontra nationalism

- Krav #4: Gynna småföretag i byar och stadskärnor. (Stoppa byggandet av stora shoppingområden utanför storstäderna som tar död på småföretagen) + gratis parkering i stadskärnorna.
- Krav #6: Låt de stora (McDonalds, Google, Amazon, Carrefour...) betala höga skatter och låt de små (hantverkare, småföretagare) betala låga skatter
- Krav #13: Skydda fransk industri. Förbjud utflyttning. Att skydda vår industri är att skydda vårt kunnande och våra anställningar.
- Krav #14: Stopp för utstationerad arbetskraft. Det är onormalt att personer som arbetar på franskt territorium inte har samma löner och rättigheter. Alla som är behöriga att arbeta på franskt territorium ska behandlas jämlikt med franska medborgare och deras arbetsgivare ska skatta på samma sätt och samma nivå som franska arbetsgivare.
- Krav #21: Inför en verklig integrationspolitik. Att bo i Frankrike måste innebära att bli fransk (franska språkkurser, kurser i fransk historia medborgarkurser med certifiering i slutet av kursen).
- Krav #26: Förbjud utförsäljning av egendom som tillhör Frankrike (flygplatser, dammar).

Rörande dessa krav görs en trend tydlig i form av deras betoning på hur globalismen och stora företags expansion görs på den enkla människans bekostnad. Inte minst ”Krav #6: Låt de stora (McDonalds, Google, Amazon, Carrefour...) betala höga skatter och låt de små (hantverkare, småföretagare) betala låga skatter” synliggör detta med sin nationalistiska men samtidigt även vänsterorienterade klang. Kravet ligger i linje med den tidigare nämnda progressiva skatten då man i antikapitalistisk anda vill se att fler höginkomsttagare, därav bland annat multimiljardföretag, ”göra rätt för sig” (Heywood 2017, 191-194). Rörande den nationalistiska delen vill Gula Västarna se efter den enkla människan som småföretagare som väldigt enkelt blir utkonkurrerade av dem stora multinationella företagen. Enkla småföretagare i det egna landet har inte en chans mot storföretagen som med låga produktionskostnader till följd av låginkomsttagande arbetskraft och billiga råvaror från främmande länder dominerar med sitt marknadsmonopol. Kort summerat innebär en global marknad att jobb går förlorade till utlandet och att det egna landet i sin tur blir mindre självständigt i och med ett ökande beroende av andra länder, allt i syfte att sänka priset på varor (Hooghe et al. 2002, 978-979) (Heywood 2017, 262-265).

Gula Västarna vill alltså skapa förmåner för den lokala arbetaren och samtidigt omfördela resurser från dem väldigt rika till de som har betydligt mindre.

Detsamma skulle även kunna sägas om ”Krav #4: Gynna småföretag i byar och stadskärnor. (Stoppa byggandet av stora shoppingområden utanför storstäderna som tar död på småföretagen) + gratis parkering i stadskärnorna.”

Men även ”Krav #13: Skydda fransk industri. Förbjud utflyttning. Att skydda vår industri är att skydda vårt kunnande och våra anställningar.” och ”Krav #14: Stopp för utstationerad arbetskraft. Det är onormalt att personer som arbetar på franskt territorium inte har samma löner och rättigheter. Alla som är behöriga att arbeta på franskt territorium ska behandlas jämlikt med franska medborgare och deras arbetsgivare ska skatta på samma sätt och samma nivå som franska arbetsgivare.” som båda tydliggör ännu starkare nationalistiska drag hos Gula Västarna men också återigen drag åt vänster (Heywood 2017, 191-194). Såsom Gula Västarna ser det är den globala ekonomin som utgör ett väldigt stort hot mot Frankrike och franska folkets intressen. Kunskapen som finns i att producera och tillverka sina varor på eget territorium försvinner också tillsammans med produktionen när man flyttar verksamheten utomlands (Hooghe et al. 978-979). Den drivande motorn för utvecklingen i världen blir resurseffektivisering till förmån för kapitalismen och globalismen, vilket är två koncept som Gula Västarnas visat motsäga sig under studiens gång.

För att stärka den punkten kan vi kolla på ”Krav #26: Förbjud utförsäljning av egendom som tillhör Frankrike (flygplatser, dammar).” som återigen ställer sig bakom nationalistiska värden men denna gången gällande säkerhetspolitik. Just frågan om flygplatser och dammar påminner mycket om oron för Kinas strategiska mobilisering i en i rad olika länder, vilket förstås utgör ett påtagligt säkerhetshot mot resten av världen. Kina är speciellt närvarande i många afrikanska länder där man lägger fram förslag på byggprojekt, finansierade av Kina, till dem fattiga länderna med vetskapen att de av högsta sannolikhet kommer få det svårt att betala tillbaks sin skuld. Detta sätter Kina i en maktposition, inte minst för framtida förhandling, då dem skuldsatta länderna hamnar i beroendeställning till Kina. Således en slags kolonisering men med betydligt diskretare medel än dem som europeiska kolonialmakter använde sig av under tidigare århundranden (Shepard 2019). Av skäl som dessa är det inte särskilt anmärkningsvärt att Gula Västarna lyfter den här typen av krav men å andra sidan är det just bara attributet nationalism som vi kan utsöndra från materialet som är det relevanta för studien. Värt att tillägga i sammanhanget är hur tidigare punkter rörande nationalistiska dragningar även gett uttryck för antikapitalistiska element medan punkten ovan snarare har dragningar mot högern då säkerhetspolitikiska åtgärder såsom ökad budget till försvaret, bevarandet av gränser och liknande reformer generellt sett prioriteras högre på dagordningen av högern än vad de gör av vänstern (Berndtsson et al. 482-485).

Sist återstår ”Krav #21: Inför en verklig integrationspolitik. Att bo i Frankrike måste innebära att bli fransk (franska språkkurser, kurser i fransk historia medborgarkurser med certifiering i slutet av kursen).” som även det tydliggör en

dragning mot TAN snarare än GAL. Då GAL betonar individuell frihet och eget val betonar TAN snarare en given gemensam nationell identitet som kommer till uttryck i kravet. GAL vill ge utrymme för multikulturalism medan TAN snarare vill hålla en gemensam linje och assimilera sina medborgare till en sammanhängande, i detta fallet fransk, identitet (Bjereld et al. 305-306). Även om det inte nämns i kravet vore det även intressant att veta ifall kravet är tänkt att finansieras helt genom statliga medel eller ifall det även i viss utsträckning även ska ske ur individers egna fickor för att kunna dra en tydligare distinktion mellan vänster och höger. Emellertid, likt föregående punkt, påminner kravet mer om typisk högerpolitik än typisk vänsterpolitik. Ser vi till ett svenskt kollektivt tänkande kan argumentet göras att nationalistisk politik är synonymt med högerpolitik. Emellertid stämmer detta helt enkelt inte. Nationalism kan knytas an till båda extremer av spektrumet och allt däremellan (Heywood 2017, 233-234). Istället måste man ställa sig frågan; nationalism i relation till vad? I exempelvis krav #6 finns förutom nationalistiska element även tydliga antikapitalistiska drag, vilket skapar en tydlig koppling till vänstern. I krav #26 vill jag mig sig se en högerkoppling men som egentligen troligtvis inte är helt befogad. Det framgår helt enkelt inte tillräckligt tydligt om kravet kan knytas an till vänstern eller högern och därför kommer jag undvika att försöka göra en sådan anknytning.

För att summera kategorin kan man konstatera att TAN tydligt påvisas i kraven och då inte minst när det kommer till just N:et, alltså nationalistic. Efter djupare reflektion görs det mer och mer uppenbart hur A:et, alltså authoritarian, också kommer till uttryck genom vad som till ytan först och främst kan ses som vänsterpolitik i form av statliga interventioner inte bara i ekonomin utan även statens förhållandevis stora roll i samhället utifrån Gula Västarna förhoppningar om framtiden. Som svar på frågeställningen: ”Hur ställer Gula Västarna sig till globalism kontra nationalism.” blir svaret således att utifrån vad som går att utsöndras från kraven står Gula Västarna i enighet med TAN och har därmed tydliga nationalistiska drag och utgör samtidigt därför en opposition inte bara till den globala ekonomin men utan även det globala samhället i stort.

6.4 Miljö

- Krav #5: En stor plan för isolering av hus (för ekologisk omställning som samtidigt gynnar hushållens ekonomi).
- Krav #16: Lagg ner CICE [ett system för skattelättnader för företag, Proletärens anm.]. Använd pengarna till att lansera en fransk vätagasbilsindustri (som är verkligt ekologisk, till skillnad från elbilen).
- Krav #38: Främja varutransporter via järnvägen
- Krav #42: Skatt på fartygs- och flygbränsle [flygfotogen, Proletärens anm.].

Samtliga krav visar hur Gula Västarna inte är blinda för miljöfrågan även om många troligtvis skulle kunna anta annat. Detta eftersom startskottet för rörelsen främst var

i opposition mot en skattereform på fossila bränslen vars syfte var att sänka utsläppen i Frankrike och möta klimatmålen. Emellertid har Gula Västarnas budskap alltid varit att landets politik i stort är till förmån av de rika och är på folkets bekostnad. Även om man stod i opposition mot en skatt vars syfte var att sänka utsläppen låg rörelsens frustration inte nödvändigtvis i själva miljöfrågan utan i att man ansåg att skattereformen vara missriktad. Detta görs speciellt tydligt i ”Krav #5: En stor plan för isolering av hus (för ekologisk omställning som samtidigt gynnar hushållens ekonomi).”, ”Krav #16: Lagg ner CICE [ett system för skattelättnader för företag, Proletärens anm.]. Använd pengarna till att lansera en fransk vätgasbilsindustri (som är verkligt ekologisk, till skillnad från elbilen).” och ”Krav #42: Skatt på fartygs- och flygbränsle [flygfoto-gen, Proletärens anm.].” Gula Västarna är inte sett till kravlistan på något sätt klimatförnekare eller har ens tendenser av att vara det. Å andra sidan framgår inte miljön som någon huvudfråga men när den väl gör det genomsyras den av en avsky mot etablissemangen (Donadio, 2019). Gula Västarna menar att de ekonomiska marginalerna som vanligt folk lever på för att ta sig igenom vardagen redan är ansträngda nog och att då dessutom göra det dyrare att köra bil blir en alldeles för stor börda för vanligt folk. Landsbygden är i ständigt behov av att bil samtidigt som det har blivit en statussymbol i innerstäderna att inte behöva ta sig runt med fordonet. Andra transportmedel som mer eller mindre bara används i någon större frekvens i innerstaden såsom tunnelbanan är betydligt mer aktuella för de förmögna (Williamson 2018). Därför ter det sig ganska självklart för Gula Västarna att skattereformen var missriktad. Det är denna frustration gentemot eliten som är den drivande faktorn bakom kraven gällande miljön. Det påvisas troligtvis som tydligast i Krav #42 som specifikt riktar in sig på att beskatta dem som har mer i plånboken.

Vid en första tanke kan kraven verka dra sig mot GALs green eftersom miljöpolitiken inte är något som ges någon större uppmärksamhet i TAN-perspektivet. Emellertid måste man se saker till sin helhet. Även om Gula Västarna göra anspråk på att driva miljöpolitik som med blotta ögat kan tyckas kunna associeras med GAL är det fortfarande väldigt påtagligt att incitamentet för dessa krav är spunnet ur en TAN-position, inte minst mot eliten som man kräver ett större ansvar från (Bergström et al. 2015, 31). Trots viss entusiastisk politik rörande miljö och vissa inslag av GAL:s green kommer jag ändå behöva bedöma frågan som främst kopplad till TAN. (Harring och Sohlberg 216-219). Således kommer jag besvara frågeställningen: ”Hur ställer Gula Västarna sig till miljöfrågan” med att de inte blundar för den vilket ger uttryck för visa drag av green. Emellertid är miljöfrågan i rörelsen fortfarande ingen hjärtefråga och de mest dominerande utgångspunkterna som kommer till uttryck är främst TAN.

7 Resultat & Diskussion

7.1 Resultat

	Vänster	Höger
Omfördelning av resurser	X	
Jämlikhet	X	

	GAL	TAN
Globalism kontra nationalism		X
Miljö		X

Uppsatsen har kunnat slå fast utifrån vad som går att utröna från dem huvudfrågor som Gula Västarna själva valt att lyfta fram att rörelsen är vänster/TAN. Detta besvarar med andra ord uppsatsens ursprungliga frågeställning vars syfte var att kartlägga Gula Västarnas politik. Därutöver har uppsatsen även till viss del varit teoriprovande på så sätt att den prövat vänster-högerskalans och GAL-TAN-skalans applicerbarhet på Gula Västarna. I enighet med tidigare forskning kan man även i detta fallet konstatera att vänster-högerskalan fortsatt är en dominant konfliktlinje inom västerländsk politik. Samtidigt utgör även GAL-TAN-skalen en allt viktigare del av dagens politik i och med att konflikter av nya slag uppstår i politiken. (Ekvi, s.20)

7.2 Diskussion

Studiens resultat har för mig varit till stor förvåning. Inte nog med att jag blev tillbakavisad på min hypotes att Gula Västarna inte kan fångas upp på ett tillfredsställande sätt av vänster-högerskalan utan dessutom av rörelsens starka lutning mot traditionella vänstervärden såsom progressiv beskattning, höjda minimilöner och tak på inkomster. Emellertid är det viktigt att hålla två saker i huvudet samtidigt. Trots att vänster-högerskalan lyckades på ett träffsäkert sätt fånga upp var Gula Västarna står i den socioekonomiska politiken är det ändå förhållandevis svårt att applicera skalan på sociokulturella värden som GAL-TAN inriktar sig på. Vänster-högerskalan är förstås ett långt mer respekterat analysverktyg än den relativt nya GAL-TAN skalan men det finns goda argument för hur skalan kan användas som komplement för att ge en mer fullständig bild av verkligheten. Vänster-högerskalan är än idag, utifrån vad denna studie har att tillägga, relevant som analysverktyg. Emellertid lever vi i en väldigt annorlunda tid än vad vi gjorde under sent 1700-tal. I och med den industriella revolutionen och ett stort uppsving i människans levnadsstandard kan man argumentera för att klassfrågan i någon mån blivit mindre aktuell. Vilket även gör vänster-högerskalan med inriktning på det socioekonomiska mindre användbar. Vad som idag görs aktuellt av populistiska rörelser och annat som skakar om politiken är inte minst sociokulturella frågor. Det är väldigt märkbart hur inte minst identitet har en central roll i politiken i form av exempelvis frågor om ras, kön och sexuell läggning. Det ter sig därför ganska självklart att även om vänster-högerskalan inte nödvändigtvis behöver tappa sin relevans helt och hållet kommer den ändå behöva ta till sig hjälp för att ta sig an den nya politikens stora frågor. GAL-TAN är långt ifrån perfekt men trots sina brister behövs den eller åtminstone något med samma funktion i politiken för att skapa goda förutsättningar för framtida studier av politik. När det kommer till Gula Västarna är det bara ett av flera exempel på gräsrotsrörelser som handlar om väldigt mycket mer än bara vänster och höger. Det är därför av nödvändighet att vi breddar vårt perspektiv och börjar vänja oss vid den nya politiska epok som vi lever i.

8 Referenser

- Andersson, Dennis; Bendz, Anna. 2015. Hur reagerar opinionen på ökad flyktingmottagning? I Bergström, Annika; Johansson, Bengt; Oscarsson, Henrik och Oskarson, Maria (red.). *Fragment: SOM-undersökningen 2014*. Göteborg: SOM-institutet, 249-271
- Beckman, Ludvig. 2007. *Grundbok i idéanalys*. Stockholm: Santérus Förlag
- Bergström, Annika; Johansson, Bengt; Oscarsson, Henrik och Oskarson, Maria. 2015. Fragment. I Bergström, Annika; Johansson, Bengt; Oscarsson, Henrik och Oskarson, Maria (red.). *Fragment: SOM-undersökningen 2014*. Göteborg: SOM-institutet, 11-34.
- Berndtsson, Joakim; Bjereld, Ulf och Ydén, Karl. 2019. Försvaret och geopolitikens återkomst. I Andersson, Ulrika; Rönnerstrand, Björn; Öhberg, Patrik och Bergström, Annika (red.). *Storm och Stiltje: SOM-undersökningen 2018*. Göteborg: SOM-institutet, 475-486.
- Bjereld, Ulf; Eriksson, Karin och Hinnfors, Jonas. 2016. Decemberöverenskommelsens fall – En spegel av strategiskt tänkande partisympatisörer? I Ohlsson, Jonas; Oscarsson, Henrik och Solevid, Maria (red.). *Ekvilibrium: SOM-undersökningen 2015*. Göteborg: SOM-institutet, 299-311
- Bobbio, Norberto. 1996. *Left & Right. The Significance of a Political Distinction*. Polity Press.
- Boréus, Kritina och Bergström, Göran. 2018. *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Bresson, Thomas 2018. Här är Gula Västarnas krav för ett rättvist Frankrike. *Proletären*. 8 december. <https://proletaren.se/artikel/har-ar-gula-vastarnas-krav-ett-rattvist-frankrike>
- Chamorel, Patrick. 2019. Macron Versus The Yellow Vests. *Journal of Democracy* 30(4): 49-49. DOI: 10.1353/jod.2019.0068
- Donadio, Rachel. 2019. France's Yellow Vests Are Rebels Without a Cause. *The Atlantic*. 18 mars.

<https://www.theatlantic.com/international/archive/2019/03/france-yellow-vest-protesters-want/585160/>

Eliasson, August. 2018. Här är Gula Västarnas krav för ett rättvist Frankrike. *Proletären*. 8 december. <https://proletaren.se/artikel/har-ar-gula-vastarnas-krav-ett-rattvist-frankrike>

Esaiasson, Peter; Gilljam, Mikael; Oscarsson, Henrik; Towns, Ann och Wängnerud Lena 2017. *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5. Uppl. Stockholm: Wolters Kluwer

Eyessenck, Hans. 1956. *Sense and Nonsense in Psychology*.

France 24. 2018a. France's Yellow Vests: How Facebook fuels the fight. 4 december <https://www.france24.com/en/20181204-france-yellow-vests-facebook-macron-fuel-tax-mouraud-protests-social-media>

France 24. 2018b. Macron's popularity falls to 25 percent: poll. 18 november. <https://www.france24.com/en/20181118-macrons-popularity-falls-25-percent-poll>

franceinfo:. 2018. "Gilets jaunes": le soutien des Français au mouvement gagne sept points (84%) malgré les annonces d'Emmanuel Macron sur l'écologie, selon un sondage. 28 november. https://www.francetvinfo.fr/economie/transports/gilets-jaunes/gilets-jaunes-le-soutien-des-francais-au-mouvement-gagne-sept-points-84-malgre-les-annonces-d-emmanuel-macron-sur-l-ecologie-selon-un-sondage_3075995.html

Gattegno, Hervé. 2017. Exclusif: La popularité de Macron s'effondre encore: -14 points. *Le Journal du Dimanche*. 26 augusti. <https://www.lejdd.fr/Politique/exclusif-la-popularite-de-macron-seffondre-encore-14-points-3419795>

Harring, Niklas och Sohlberg, Jacob. 2015. Vänster och höger i den svenska miljö- och klimatpolitiken. I Bergström, Annika; Johansson, Bengt; Oscarsson, Henrik och Oskarson, Maria (red.). *Fragment: SOM-undersökningen 2014*. Göteborg: SOM-institutet, 213-221

Heywood, Andrew. 2017. *Political ideologies. An Introduction*. 6. Uppl. London: Red Globe Press

Hooghe, Lisbet; Marks, Gary och Wilson, Carole. 2002. Does left/right structure party positions on European integration?. *Comparative Political Studies* 35(8): 965-989. DOI: 10.1177/001041402236310

- Inglehart, Ronald. 1971. The Silent Revolution in Europe: Intergenerational Change in Post-industrial Societies. *The American Political Science Review* 100(4): 685. <http://www.jstor.org/stable/27644415>
- Jain, Sandhya. 2016. Brexit Harbinger of an Unexpected New World Order. *Strategic Analysis*, 41(1): 110-113. DOI: 10.1080/09700161.2016.1249187
- Kriesi, Hanspeter; Grande, Edgar; Lachat, Romain; Dolezal, Martin; Bornschie, Simon och Frey, Timotheos. 2006. Globalization and the transformation of the national political space: Six European countries compared. *European Journal of Political Research* 45(6): 921-956. DOI: 10.1111/j.1475-6765.2006.00644.x
- Leclerc, Aline. 2018. Gilets Jaunes: anatomie d'une journée de colère. *Le Monde*. 16 november. https://www.lemonde.fr/politique/article/2018/11/16/gilets-jaunes-radiographie-d-une-colere_5384349_823448.html
- Ohlsson, Jonas; Oscarsson, Henrik och Solevid, Maria. 2016. Ekvilibrium. I Ohlsson, Jonas; Oscarsson, Henrik och Solevid, Maria (red.). *Ekvilibrium: SOM-undersökningen 2015*. Göteborg: SOM-institutet, 11-44.
- Oscarsson, Henrik och Holmberg, Sören. 2016. *Svenska väljare*. Stockholm: Wolters Kluwer.
- Oscarsson, Henrik. 2017. Det svenska partisystemet i förändring. I Andersson Ulrika; Ohlsson, Jonas; Oscarsson, Henrik och Oskarson, Maria (red.). *Larmar och gör sig till: SOM-undersökningen 2016*. Göteborg: SOM-institutet, 411-427.
- Oskarson, Maria. 2015. Klämda mellan policy och politik – Inställning till socialförsäkringarna 2004-2014. I Bergström, Annika; Johansson, Bengt; Oscarsson, Henrik och Oskarson, Maria (red.). *Fragment: SOM-undersökningen 2014*. Göteborg: SOM-institutet, 163-174.
- Rose, Michel och Baker, Luke. 2018. No leader, lots of anger: can France's "yellow vests" become a political force? *Reuters*. 6 december. <https://www.reuters.com/article/us-france-protests-future/no-leader-lots-of-anger-can-frances-yellow-vests-become-a-political-force-idUSKBN1O51ON>
- Shephard, Wade. 2019. What China is Really Up To In Africa. *Forbes*. 3 oktober. <https://www.forbes.com/sites/wadeshepard/2019/10/03/what-china-is-really-up-to-in-africa/?sh=2672018b5930>
- Sky News. 2017. French Military Chief Pierre de Villiers quits after clash with President Macron. 19 juli. <https://news.sky.com/story/french-military-chief-pierre-de-villiers-resigns-after-clash-with-president-macron-10953603>

- Smith, Saphora. 2018. Who are France's "Yellow Jacket" protesters and what do they want? *NBC News*. 27 november. <https://www.nbcnews.com/news/world/who-are-france-s-yellow-jacket-protesters-what-do-they-n940016>
- Svensson, Richard. 2019. Partiernas ideologiska positioner. I Andersson, Ulrika; Rönnerstrand, Björn; Öhberg, Patrik och Bergström, Annika (red.). *Storm och Stiltje: SOM-undersökningen 2018*. Göteborg: SOM-institutet, 117-132.
- Teorell, Jan och Svensson, Torsten. 2007. *Att fråga och att svara. Samvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.
- Williamson, Lucy. 2018. The gilets jaunes. *BBC*. 14 december. https://www.bbc.co.uk/news/resources/idt-sh/yellow_vests
- Woshinsky, Oliver. 2007. *Explaining politics: culture, institutions and political behavior*. New York: Routledge.
- Yahoo News. 2018. Macron's popularity falls to 25 percent: poll. 18 november. <https://news.yahoo.com/macrons-popularity-falls-25-percent-poll-231241851.html>